

DET STORE

MIKROLIV

Tekst og foto: Johanne Gabel Projekttegninger: Vandkunsten

Fra 135 til 80 kvadratmeter. Plus det fælles. Claus Vittus og hans kone er klar til at skære ned på privaten og åbne sig for fællesskabet. De vil nemlig gerne bo grønt og sammen med andre, der har valgt Lejre, landskabet og et lille fodaftryk på planeten. Derfor har de booket bolig i bofælleskabet Skråningen, som foreløbig er en mark markeret af to gravhøje ved Lavringe Å.

”Det er det her...”

Claus Vittus står på toppen af en græsklædt gravhøj og indrammer i en fejende bevægelse udsigten ned mod Lavringe Å.

”Du står op til det her om morgenen, og så tager du cyklen ad stien langs åen til Lejre Station, når du skal på arbejde.”

Vi er kommet ad de små grusstier langs Lavringe å, forbi islandske heste på fold, over en lille bro og over marken, der skrånede et sted oppe fra Rorupvej mod øst og ned mod åen i vest. Nordpå afgrænses udstykningerne af Lejre stationsbys villakvarter. Claus Vittus og hans kone, Susanne, er kommende beboere i det bæredygtige bofællesskab, Skråningen, der skal bygges netop her. På godt og vel en hektar bliver 39 nye boliger flettet sammen i tæt/lav bebyggelse beklædt med grantræ.

Microliving

Claus Vittus har på marken udpeget ret nøjagtigt, hvor de kommer til at bo, på bare 80 kvadratmeter.

”Det bliver microliving. Vi går fra 135 kvadratmeter til det her og giver afkald på gæsteværelse, mit øvelokale og mit kontor. Til gengæld bliver der store fællesarealer med gæsteværelser, øvelokaler, yogarum, teenageværelser, fælleshus til spisning, sågar en solopvarmet swimmingpool,” siger skråneneren in spe og viser også, hvordan fælleshuset kommer til at ligge på den lige linje, der går mellem to gravhøje. Både gravhøje og åløb giver helt af sig selv frie områder, fordi der ikke må bygges nær landskabets klenodier. Claus Vittus lægger sig i græsset på gravhøjens top.

”Her skal vi holde picnic,” siger han. Det er en mand, der glæder

Claus Vittus glæder sig at kunne nyde omgivelserne, når han og konen Susanne efter planen flytter ind i deres nye hjem i bofællesskabet Skråningen til august.

sig. Til et nyt slags liv, som starter i eftersommeren 2018.
 "Efter planen skal vi flytte ind til august. Men lur mig, om ikke spaden støder på et kranie, et smykke eller en stenøkse. Grunden ligger jo lige mellem to gravhøje. Men det er netop noget af det fine ved det."

100 procent Lejre

Claus og Susanne havde ikke for alvor truffet beslutning om at flytte, før de hørte om Skråningen. De har boet, faktisk lykkeligt, sammen med fem andre familier i et bofællesskab med seks selvstændige huse på fælles grund i Øm siden 1990. Med tiden og børnenes fraflytning er familierne skrumpet ind til seks midaldrende par. Bofællesskabet er blevet et lille sølvbryllupskvarter.

"Børnene er væk, vi er 58 og 55 år og har tre børnebørn. Der er ikke så meget dynamik mere. Vi vil ikke bruge de næste 20 år på at leve vores eget sære liv. Vi vil gerne prøve fællesskabet endnu mere af, og vi vil gerne prøve mere af det bæredygtige boligbyggeri. Vi var i sin tid nogle af de første, der fik jordvarme. Men dengang kunne du ikke få økologisk isolering eller regnvandsskyl i toilettet. Nu får vi muligheden for at udleve de grønne ønsker og blive udfordret i fællesskabet med de 38 andre boligejere," siger Claus Vittus og understreger, at det faktisk er nu, i anden

omgang, at de for alvor vælger Lejre.

"Vi vælger Lejre 100 procent denne gang. Første gang i 1989 var det bare fordi, der var en grund, som opfyldte vores ønsker, lå i en by og var i cykelafstand til stationen. Vi tog ikke stilling til det her," han peger rundt på omgivelserne igen.

"Da det her projekt viste sig - i Lejre med historien og visionerne om økologi - så blev det en beslutning. Det er meget vigtigt for os. Det skulle ikke være andre steder. Det her er den rigtige kombination af Lejre, økologi og fællesskab."

Enighed fra starten

Skråningen er som boligform skabt af søskendeparret Rikke og Rasmus Larsen i virksomheden Eco-Village, der laver tilsvarende bofællesskaber andre steder i landet. Rasmus Larsen forklarer, at det er en slags omvendt bofællesskab.

"Normalt finder folk sammen først, og så beslutter de sig for en grund og giver sig til at diskutere rammerne for fællesskabet. Her er rammerne på plads fra starten, og så køber folk sig ind på de betingelser, hvis de har lyst. De reserverer en bolig i en specifik størrelse, og når alle boliger er afsat, sender vi listen til Vandkunsten (arkitekten, red.), som tegner projektet. Derefter står vi for at købe grunden for boligejerne som en samlet ejerforening."

Boligerne bliver forsynet med blandt andet varmepumper, ventilation med varmegenvinding, solceller i taget og lever op til Bygningsreglementet skrappeste krav, klasse 2020. Det betyder helt konkret, at varmeudgiften til en bolig på f.eks. 110 kvadratmeter bliver ca. 4.000 kroner årligt.

Alle 39 boliger i Skråningen er reserveret. De nye bofæller mødte hinanden for første gang i slutningen af april.

"Det er en klar fordel, at rammerne er på plads, når man mødes. Fælles for os alle sammen er, at vi har taget stilling til, at det er sådan her vi gerne vil bo. Vi skal ikke starte, 50-60 voksne mennesker, med at nå til enighed. Vi ville helt sikkert blive uvenner om småting," siger Claus Vittus, der kender faldgruber og fordele i bofællesskaber. Han har boet i dem, siden han var i starten af 20-erne.

"Bofællesskaber er godt for meget, blandt andet parforholdet. Der er ligesom en lynafleder for frustrationer, og man skal slibe kanter af mod andre end kæresten, og så kan du gå ind til naboen at se fodbold, hvis din kone ikke gider. Men det er helt klart fællesskabet med så mange og så forskellige familier, som jeg er mest spændt på nu. Der er både midaldrende par, som os, enlige forsørgere, ældre mennesker og småbørnsfamilier, hvor forældrene er på alder med vores børn. Generationerne bliver bragt sammen, og vi bliver helt sikkert tvunget til at indgå kompromiser igen. Jeg synes, at det er sjovt. Det giver dynamik og uforudsigelighed. Især når alle førskolebørnene bliver teenagere om 10 år," siger Claus Vittus og griner ved tanken om, at han nok ikke fremover får lov at ligge i fred og dase på de oldgamle udsigtspunkter.

Lidt med luksus på

Eco-Villages' bofællesskaber tager afsæt i, hvor meget plads man reelt har brug for, hvis alle de funktioner, som man ikke har brug for til daglig, findes i et stort fælleshus, som indeholder fælleskøkken, spisesal, tv-stue, legeværelse, teenageafdeling med værelser, hjemmekontorer, gæsteværelser med toilet og bad, fitnessrum, bytcentral, vaskeri, disponible rum til pladskrævende interesser, øverum, atelier samt gildesal og solopvarmet swimmingpool.

Læs mere på ecovillage.dk

De hjemvendte

De nye skrånere er cirka en tredjedel lokale, og to tredjedele københavnere. Blandt københavnere er der mange hjemvendte.

"Da vi præsenterede os til mødet, var der rigtig mange, som kendte Lejre. Enten har de gået på RUC, eller også er de vokset op herude. Det er ligesom med vores egne børn. Vi har både en søn og en datter, der er vendt tilbage til området med deres familier. De ville egentlig gerne flytte med. Det er bare lidt for dyrt."

Parret Vittus skal give 2,1 million kroner for den nye bolig. Så er der til gengæld lave udgifter til el, vand og varme, gratis adgang til alt fra plæneklipper til gildesal og swimmingpool og rigtig mange til at deles om havearbejde og huslige pligter.

Åbent bryggeri på Hornbeer

Søndag d. 25. juni

Der brygges øl og smages på øllet.

Åbent kl. 10-16. Fri entre.

Åbent bryggeri gentages i november.

**Gårdsalget og
Gunhilds Galleri**

Åbent hver fredag
kl. 13-17

Se mere på www.hornbeer.dk